

ROTTERDAMSCHÉ COURANT.

DONDERDAG 22 NOVEMBER.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van ROTTERDAM. Gezien het rapport, betreffende den op den 12 dezer plaats gehad hebbenden Brand in twee Panden in de Rierstraat alhier; Gelet op artt. 106 en 107 van het Brandreglement.

Doen te weten dat aan de Geaffecteerden der Spuiten van de navolgende wijken premien zijn toegekend, te weten:

De eerste premie, ad vijf en zeventig Gulden, aan de Geaffecteerden der Spuit van de 1ste wijk, waarvan zijn: Brandmeesters, de Heeren A. van den Heuvel, H. P. Prosten C. J. de Lange; Brandspuitmeesters, de Heeren A. Wels, H. M. van den Heuvel en B. Bengma.

De tweede premie, ad vijftig Gulden, en de extra premie, mede ad vijftig Gulden, aan de Geaffecteerden der Spuit van de 3de wijk, 1ste kwartier, waarvan zijn: Brandmeesters, de Heeren G. H. van Wageningen, W. A. van Houten en D. C. Robertson; Brandspuitmeesters, de Heeren J. A. Voorendijk, W. Verwaagen en C. B. Vrijhoff.

De derde premie, ad vijf en twintig Gulden, aan de Geaffecteerden der Spuit van de 7de wijk, waarvan zijn: Brandmeesters, de Heeren J. H. Petzold, H. T. Hendriks en J. Coert; Brandspuitmeesters, de Heeren P. A. Weeldenburg, D. Beijers en .....

Wordende hiervan, alsmede van de verleende hulp door verscheidene personen, niet tot de Brandweer behoorende en die zich op verschillende wijze bijzonder verdienstelijk hebben gemaakt, bij deze ERVOLVTE MELDING gemaakt.

Rotterdam den 21 November 1855.

De Secretaris, De Burgemeester,
STORM VAN 'SGRAVESANDE. J. F. HOFFMAN.

KENNISGEVING.

Het HOOFD van het GEMEENTEBESTUUR van ROTTERDAM brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat door den Heer Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, op den 14 dezer maand is executoir verklaard:

Een Kohler voor de Belasting op het Personeel, bevattende Hervelingen en verdere voljaars aanslagen, dienst 1855—56, behoorende tot de ade afdeeling dezer Gemeente;

Dat vermeld Kohler ter invordering is gesteld in handen van den Heer Ontvanger, en ieder daarop voorkomende verplicht is zijnen aanslag, op den bij de Wet bepaalden voet, te voldoen, en dat hem de termijn van drie maanden ingaat, binnen welke de reclames behooren te worden ingediend.

Rotterdam den 21 November 1855.

Het Hoofd van het Gemeentebestuur,
J. F. HOFFMAN.

Buitenland.

Londen den 20 november.

De heer Labouchere, nu tot secretaris van Staat voor de kolonien benoemd, is de schoonvader der hertogin van Sutherland en van graaf Carlisle en heeft de nicht des hertogs van Devonshire tot vrouw. Hij behoort derhalve tot de hoogste aristocratie en daarom is, in de tegenwoordige omstandigheden, zijne benoeming ver van algemeen genoeg te geven. De heer Labouchere is voor het overige een man van talent en is achtereenvolgend een der lords van de Admiraaliteit onder lord Melbourne, vice-president van het bureau van koophandel en muntmeester-generaal geweest. In 1838 werd hij met de heeren Mac Gregor en Asson naar Amerika gezonden, om over een handelsverdrag te onderhandelen; waarin zij echter niet slaagden. Ook is hij in het ministerie van lord J. Russell nog secretaris van Staat voor Ierland en voorzitter van het bureau van koophandel geweest. Geheel zijn leven was derhalve aan de Staatszaken gewijd en zijne getrouwheid aan de partij der Whigs nooit in het minste betwijfeld. Zelfs de Times juicht zijne benoeming toe, maar betreurt het alleen dat hij geen welsprekender redenaar is. Dezelfde meening wordt ook door de Morning Advertiser geuit.

Sir R. Peel hield eenige dagen geleden eene redevoering in het Leamington Athenaeum en vond in het door hem ter behandeling gekozen letterkundig onderwerp aanleiding om ook over den tegenwoordigen oorlog te spreken. Ten hoogste roemde hij den moed der Engelsche krijgslieden die daaraan deelgenomen hadden, zoowel in den strijd als in het doorstaan van veel lijden en talrijke ontberingen. Ofschoon, zelde de redenaar, Sebastopol gevallen was, stonden nog 200,000 Russen in de Krim, door de bekwaamste generaals sedert de dagen van Bonaparte aangevoerd, en die besloten hadden het daar tot het uiterste toe vol te houden, en daarom wilde hij dat dezerzijds ook geene inspanning ontzien zal worden. Want, naar zijn oordeel, heeft de val van Sebastopol, al houdt Gortschakoff nog vol, de zaak van Engeland in het Oosten verzekerd. Hij kon zijne toehoorders de waarheid niet genoeg op het hart drukken dat, terwijl zij weten dat de oorlog veel geld moet kosten en groote opofferingen na zich slepen, de uitgaven en opofferingen van het oogenblik niet waardig zijn bij de groote uitkomsten vergeleken te worden, die Engeland verkregen zal hebben als de zaak met kracht wordt doorgezet. Met vreugde zullen de Engelschen zich dus meende sir R. Peel den laster en de opofferingen getroosten, met het oog op de geheele fnuiking van den veroveringsgeest van Rusland; want daarvoor en niet om de Mahomedaansche godsdienst of de Turken staande te houden, gelijk sommigen meenen, is en wordt groote strijd aangevangen en voortgezet.

Te Chatham wordt een korps sapeurs en mineurs georganiseerd, ten einde op den eersten wenk naar het tooneel des oorlogs gezonden te kunnen worden.

Men zegt dat de Regering contracten met verschillende Engelsche en Schotsche scheepsbouwmeesters gesloten heeft, tot het bouwen van niet minder dan 200 kanon-nerbooten en mortierbooten, allen met stoomkracht voorzien, terwijl de mortierbooten zoodanig ingerigt zullen zijn dat zij tevens pontonbruggen kunnen vormen.

Tot den 16 dezer toe heeft het comité der Vaderlandsche Associatie ten behoeve der weduwen en weezen van in het Oosten omgekomen militairen de hoogst aanzienlijke som van 1,296,282 ponden sterling verzameld en aan 2544 weduwen en 3180 kinderen onderstand verleend.

Eergisteren bevond zich wederom eene talrijke menigte in Hyde Park, maar dit maal bestond zij grotendeels uit goed gekleede en ordelijke personen, terwijl het de politie weinig moeite kostte de weinige straatjongens en zakkenrollers die zich daaronder gemengd hadden in toom te houden.

Met de stoomschepen Ariel en Africa zijn berigten uit New-York tot 8 dezer ontvangen. Het districtsgerechtshof der Vereenigde Staten heeft zekeren J. Wagner tot twee maanden gevangenis en eene boete van 100 dollars veroordeeld, wegens het aanwerven van manschappen voor het Engelsch hulptroepen. Ten opzichte der geschillen met Engeland wordt den 5 dezer uit Washington het volgende aan een dagblad van New-York geschreven:

„Met de laatste Europeesche brievenmaal, heden morgen hier aangekomen, zijn hoogst gewichtige dépêches van onzen Minister in Engeland ontvangen, welke, naar ik verneem, heden door het Kabinet overwogen zullen worden en, naar men meent, op de geschillen met den heer Crampton betrekking hebben.” En in hetzelfde blad leest men ook: „Met de Baltic ontvingen wij uit eene geloofwaardige bron te Parijs een brief, die het belangrijk bericht inhoudt dat de oude verwikkeling ten aanzien van Cuba onlangs, in eene zeer oorlogszuchtige gedaante, tusschen den heer Buchanan, den Noord-Amerikaanschen minister te Londen, en den eersten minister Palmerston, weder op het tapijt gebragt is.” De Commissaris der Vereenigde Staten in de Middellandsche Zee heeft om versterking met eene stoomboot en een sloepschip geschreven, ten gevolge van het voorkomen der zaken op het Vasteland, inzonderheid te Napels. — Nabij St. Louis heeft, door het instorten van eene brug toen de trein daarover liep, een treurig spoorweg-ongeluk plaats gehad, waarbij 22 menschen zijn omgekomen. — Zoodra de Regering officieel berigt wegens de oproerige bewegingen in Nicaragua ontvangen had heeft het Kabinet zich daarmede bezig gehouden, en de schout bij nacht Poulting zou denkelijk derwaarts gezonden worden, om een wakend oog op den gang der zaken te houden. — Berigten uit Matamoros zeggen dat de Mexicaansche Regering tusschen de 4 en 5000 man naar de noordelijke grenzen gezonden had, om de Texaansche stroopers te beteugelen. Vidauri was tot opperbevelhebber aan de Rio-Grande benoemd en den bevelvoerende officier te Matamoros gelast de nationale garden te ontbinden, waaraan deze laatsten geweigerd hebben te voldoen.

PARIS den 20 november.

Gisteren morgen heeft de Keizer met verscheiden Ministers en verschillende hooggeplaatste beambten gearbeid.

Dezer dagen is de Bisschop van Oxford door lord Cowley, den buitengewonen gezant van Engeland, aan den Keizer en de Keizerin voorgesteld. Ook hebben HH. MM. in de laatste dagen receptie verleend aan den Hertog minister van Staat in Noorwegen; aan den baron van Brockhausen, minister van Pruisen te Brussel; aan den graaf von Bernstorff, minister van Pruisen te Londen, en de gravin von Bernstorff, en aan den graaf Lavradio, gezant van Portugal te Londen, en de gravin Lavradio.

Gisteren avond hebben de Keizer en de Keizerin de eerste opvoering bijgewoond van het toneelstuk *la Jaconde*, van de heeren Paul Foucher en Ragnier.

Het Regeringsblad deelt heden een Keizerlijk besluit mede, waarbij wordt bepaald dat alle voor het bouwen van zeeschepen benodigde materialen gedurende den tijd van drie jaren zonder betaling van regten in Frankrijk zullen kunnen worden ingevoerd.

De Monteur berigt, dat de brand in het gebouw der Manutention alhier eergisteren avond niet van zoo ernstigen aard is geweest als men aanvankelijk gevreesd had. Een enkel graanmagazijn, van de eigenlijke gezegde Manutention en van den molen afgescheiden, is verbrand; de groote voorraad van graan en meel is dus bijna ongedeerd gebleven en zal weldra weder worden aangevuld door het in het buitenland aangekochte graan dat onder weg is. De berokkende schade wordt niet te min op 1,200,000 francs geschat.

Men houdt het hier voor nagenoeg zeker, dat de Bank van Frankrijk, ten einde te voorzien in hare ongenoegzaamheid van specie, bij de Bank van Amsterdam tegen in bewaargeving van verschillende waarden eene som van 35 millioenen in zilver heeft geleend. De *Assemblée Nationale* laakt dezen maatregel wegens de premie welke het zilver thans tegenover het goud geniet; de 35 millioenen zullen toch voorzeker worden gebezigd tot het vervaardigen van stukken van 5 francs, wanneer zij even spoedig zullen worden uitgevoerd als de vroeger geslagen stukken van gelijke waarde. Te dezer zake berigt het *Journal des Economistes* dat zich onder het bij de Bank gestorte zilver eene zekere hoeveelheid roebels bevindt, welke voor levensmiddelen zijn betaald, zoodat, terwijl een gedeelte der Fransche muntspecien in de Krim blijft, de Russische muntspecien hier gedeeltelijk in de behoeften der Bank komen voorsien. — Zoo als men weet is alhier, bij gelegenheid der

wereldtentoonstelling en onder begunstiging van het Fransche Gouvernement, eene maatschappij opgericht, die zich ten taak stelt de eenheid van munten, maten en gewigten over de geheele beschaaftde wereld te bevorderen. Daar de oprichters en leden dezer maatschappij met het sluiten der tentoonstelling meerendeels Parijs verlaten, hebben zij jl. zondag eene bijeenkomst gehouden, om eene vaste commissie te benoemen, die te Parijs haren zetel zal hebben, en bestendig namens de maatschappij voor haar doel werkzaam zal zijn, en die door subcommissien in de hoofdsteden der voornaamste Landen bijgestaan zal worden. Engeland, Spanje, Portugal, Oostenrijk, Pruisen, de Vereenigde Staten en Mexico hebben reeds tegenwoordigers in de hoofdcommissie; op deze vergadering hebben zich reeds eenigen bepaaldelijk voor het metrieke stelsel van Frankrijk verklaard.

De Evangelische Alliantie, onlangs alhier vergaderd, heeft, bij het einde hare zittingen, besloten om eenige afgevaardigden naar Zweden te zenden, ten einde aldaar bij de Regering pogingen aan te wenden tot het verleen van meerdere godsdienstvrijheid, en tevens om de Luthersche Synode aldaar te danken voor de geldelijke hulp, die zij aan de Fransche Protestanten deed toekomen. De heeren Monod, Krummacher en Eardly zijn daartoe benoemd.

Verscheidene geruchten zijn hier bedden in omloop, namelijk dat een militair verdrag tusschen Oostenrijk en de Westersche Mogendheden is geteekend; dat een alliantie-verdrag tusschen Zweden en dezelfde Mogendheden gesloten is, en dat de H. Vader naar deze hoofdstad zal reizen, om het kind des Keizers te doopen.

Het dagblad *Constitutionnel* deelt een brief uit Weenen van den 15 dezer mede, waarin wordt betoogd dat de generaals der Geallieerden de operatien in de Krim hebben gestaakt, niet wegens het vergevorderde jaargetijde, noch uit hoofde van den slechten staat der wegen of om de door de Russen ingenomen stellingen, want niets zou, volgens dat schrijven, gemakkelijker vallen dan de Russen uit de Krim te verjagen, maar Frankrijk en Engeland zouden in deze alleen gedreven zijn door de zucht naar vrede, en zouden op aanraden van Oostenrijk besloten hebben Rusland niet langer door nieuwe overwinningen te vernederen, door welke het keizer Alexander, die mede vredelievend gezind is, onmogelijk zou worden zijne gevoelens door zijn volk te doen deelen. De Kabinetten van Parijs en Londen zouden derhalve hebben bepaald de militaire operatien terstond te schorsen, ten einde Rusland tijd te geven om tot het voorjaar na te denken en den eersten stap te doen tot het verwerven des vredes op den grondslag der vier waarborgpunten; doch, in geval in het voorjaar die eerste stap niet mogt gedaan zijn, alsdan zou de oorlog met verdubbelde kracht worden voortgezet.

Zie hier, volgens dezen briefschrijver, de redenen van het staken der militaire operatien in de Krim. Velen kunnen hiermede echter niet instemmen en zoeken de oorzaak meer in de nadering des winters en de sterkte der Russen.

De Spaansche Cortes hebben den 15 dezer de bevestigingen hervat over art. 6 der Constitutie, volgens hetwelk alle burgers openbare betrekkingen kunnen erlangen, en welk artikel aan de commissie ter nadere overweging was teruggezonden ten gevolge van een democratisch amendement, hetwelk door den heer Figueras voorgesteld, door den heer Olazaga ondersteund en door het Ministerie bestreden werd. Ofschoon nog geen besluit werd genomen, was de zitting hoogst belangrijk, daar de heer Rios-Rosas in monarchalen zin en de heer Rivero in tegenovergestelden geest het woord voerde, maar vooral trok eene verklaring van den marschall Espartero ter gunste der regten van koningin Isabella de aandacht.

Het bevestigt zich meer en meer dat de duurte der eerste levensbehoeften slechts het voorwendsel was van de troebelen welke te Saragossa zijn uitgebarsten, doch dat die beweging inderdaad uit staatkundige oorzaken voortvloeide. Dezelfde gisting wordt op vele andere punten opgemerkt en men vreest voor verstoring der rust te Valencia, Huesca, in de Baskische provincien en zelfs in de Coruña, alzo in de vier hoeken van Spanje. Men verdenkt den kapitein-generaal van Saragossa, den generaal Gurrea, dat hij met voordacht de oproermakers te Saragossa heeft ontzien.

KEULEN den 20 november.

Het Dusseldorper dagblad, dat gewoonlijk voor de Pruisische Regering partij trekt, wijdt nu een vertoog aan de bekende woorden van keizer Napoleon bij de uitreiking der eereprijsen aan de inzenders bij de groote tentoonstelling. Op Pruisen, meent dat blad, kan de uitdrukking: „Onverschilligheid is eene valsche berekening, stilzwijgen eene dwaling;” althans niet gedoeld hebben, want dat Land heeft nog nooit verklaard onverschillig ten opzichte van de zaak des oorlogs te zijn, ook heeft het daaromtrent geenszins stil gezweven. De Pruisische Regering heeft, in dépêches en protocollen, de Natie in de Wetgevende Kamer, bij de verkiezingen en in de dagbladen, hare meening dienaangaande ten overvloede uitgesproken. Wordt Oostenrijk dan wellicht bedoeld? Maar daar zou de politie gewis tusschenbeide komen, wanneer fabrikanten eene volksvergadering tot beslissing over oorlogszaken samenroepen. En

langs welken anderen weg zullen zij dan hunne meening aan hunne medeburgers doen kennen? „Het gaat ons, dus eindigt het artikel tamelijk scherp, zoo als den Parijzenaars, wij begrijpen het niet. Duidelijker was de redevoering, die na het afbreken der Weener Conferentie gehouden werd; daarin straalde zeer helder door dat men Oostenrijks werkdadige medewerking verwachtte. Maar de donderdag gehoudene redevoering is over het algemeen raadselachtig. Misschien wel opzettelijk, opdat de Parijzenaars, behalve het monster-concert, nog andere stof tot praten hebben mogten. Wij Duitschers intuschen zullen de naar verdiensten geschatte fabriekanten van ons Land bij hunne terugkomst met vreugde begroeten, overtuigd dat zij zichzelve niet als politieke commissarissen voor het Buitenland zullen aanmerken.”

— Nopens de opheffing van den staat van oorlog te Petersburg verneemt men nader, dat deze maatregel, welke met veel genoegen door de bevolking zal zijn vernomen, mogelijk is geworden door de verwijdering van de eskaders der Geallieerden.

Een telegrafisch bericht uit Riga van den 14 dezer meldt, dat de eerste verschijnselen van den winter zich aldaar hebben opgedaan; in alle kleine stroomen zag men namelijk drijfijis. In het vorige jaar omstreeks denzelfden tijd hadden alle bodems der Geallieerden de Oostzee bereids verlaten; dit jaar schijnen de Westersche Mogendheden voornemens hunne zeemagt daar zoo lang mogelijk te doen vertoeven, want, in weerwil van de terugkeer te Kiel van de Engelsche en Fransche linieschepen, vertoeven in de zeeën, welke de kusten van Finland, Zweden en Livonië bespoelen, nog 23 korvetten en stoomschepen onder bevel van den contre-admiraal Baynes.

BRUSSEL den 30 november.

De Minister van Financien heeft bij de Verteenwoordigers eene wet voorgedragen tot wijziging der begrooting van Staatsinkomsten voor het aanstaande jaar. Deze begrooting werd reeds in de maand februari voorgedragen, en, met het oog op de toenemende opbrengst der Rijksmiddelen over het loopende jaar, heeft de Minister gemeend, onderscheidene posten hooger te kunnen stellen; deze verhoogingen maken te zamen een bedrag van ongeveer een miljoen francs uit. Daarentegen deelt de Minister tevens aan de Kamer mede, dat hij nog voor onderscheidene niet in de begrooting voor 1856 begrepen uitgaven, deels voor 's Lands defensiewezen en deels ter ondersteuning der arbeidende en mingevoede volksklassen, geld zou aanvragen. Deze buitengewone uitgaven zullen te zamen omstreeks 12,500,000 francs bedragen, hetwelk ten gevolge zal hebben, dat het geraamde overschot van 3,853,584 francs, waarmede de begrooting van 1856 sluit, verdwijnt en door een tekort van 8,646,415 francs vervangen wordt. Van de gemelde som van 12½ miljoen is 3½ miljoen bestemd voor de voltooiing der werken en inrigtingen van den Staatspoorweg, 2,300,000 fr. voor maatregelen tot verligting van de duurte der levensmiddelen en voor onderstand aan de ambtenaren van minderen rang, en het overige voor verdere aanvulling van het materieel der artillerie en der genie, en tot goedmaking van hetgeen het onderhoud der militairen, alsmede dat der gevangenen, bij den hoogen prijs der levensmiddelen, meer kost dan gewoonlijk. Het tekort in de schatkist zal door de voor te dragen verhooging der uitgaven over 1856 klimmen tot nagenoeg 2½ miljoen francs. Het Ministerie schijnt voornemens te zijn, dat tekort te dekken door verwisseling der vlottende in vaste Staatsschuld, en de blijvende verzwareing van den rentelast, welke daarvan het gevolg zal zijn, te bestrijden door de aangekondigde verhooging van den suiker-accijs, welke vooral de beetwortelsuiker fabrieken en niet zoo zeer de consumenten moet treffen.

Binnenland.

's GRAVENHAGE den 30 november.

Bij besluit van 17 dezer heeft Z. M. nog goedgevonden, het bij Hoogstdezelfs besluit van 5 december 1851 (Staatsblad n.º 149) ingesteld cereteeken tot belooning van eervolle langdurige werkelijke dienst bij de schutterijen toe te kennen aan: J. H. A. Diepen, kapitein, en C. J. Heestermans, adon luit., beiden te Tilburg; J. van der Wee, sergeant-majoor te Oosterhout; jonkh. A. Snoeck, majoor-kommandant te Nijmegen; J. Schippers, kapitein-kommandant te Culenborg; J. Macalester Loup, kapitein-kommandant te Zaltbommel; mr. H. P. G. M. de Man, voormalig kapitein te Nijmegen; J. van Haaren, sergeant te Culenborg; A. H. van den Hauvel, sergeant-majoor, en D. J. van IJendoorn, korporaal, beiden te Tiel; mr. P. C. Walland, mr. A. van Hengelaar, kapiteins, en J. H. Olijkan, tamboer, allen te Utrecht; T. C. Bülger, officier van gezondheid 3de klasse te Franeker; P. Bos, adjudant-onderofficier, en P. ter Brug, voormalig horenbler, beiden te Harlingen; J. Terwerda, tamboer te Dokkum; H. Hulshoff, voormalig schutter te Leeuwarden; S. A. Haverkamp, kapitein, J. Metelerkamp, officier van gezondheid 2de kl., P. J. Bieseman, H. J. Bouhuys, B. J. de Groot, A. F. H. Lagndaux, C. J. Nieuwenhuizen, A. Prins, J. A. J. Rauda, T. Teunissen, E. van der Vegt en J. L. Voorthuis, muzikanten, allen te Zwolle; C. J. Gluytsen, kapitein, A. van Beverwijk, serg.-majoor, D. Groen, sergeant-vaandeldrager, en J. M. Karreman, sergeant, allen te Kampen; H. R. van Olst, tamboer te Deventer; mr. J. W. F. de Fremery, H. Doornbosch, kapiteins, A. P. de Cornillon, kapelmeeister, T. J. Winter en G. Blank, muzikanten, allen te Groningen.

Bij Koninklijk besluit zijn benoemd: tot hoogdijk-heemraden van het Oudeland van Altena, prov. Noordbrabant, H. van Ouwkerk en P. van Eeten; tot heemraad van den Bovenpolder 's Lands van Ravestein, provincie Noordbrabant, G. Versteegen; tot heemraad van den Benedenpolder 's Lands van Ravestein, prov. Noordbrabant, T. Kuypers; tot heemraden van het Nieuwland van Altena, prov. Noordbrabant, W. Donker en A. den Dekker; tot leden in het bestuur van den Hoogen Maasdijk van Stad en Lande van Heusden, vereenigd met den Drongelschen en Ophesusduschen zeedijk, prov. Noordbrabant, T. van Bokhoven, A. Blankers Jz., J. Buys Tz., J. van Andel en O. Verhagen; tot dijkgraaf van den Zuidhollandschen polder onder Dussen, prov. Noordbrabant, P. H. van Baarbank; tot lid van het polderbestuur van de Heen, prov. Noordbrabant, G. P.

de Neve; in het polderbestuur van Oosterwolde, prov. Gelderland, tot gedeputeerden uit Elburg mr. G. A. Hoefhamer en H. van der Meulen, tot gedeputeerde uit Oldebroek F. van den Brink Kz. en tot gedeputeerde uit Doornspijk H. Prins Jr.; tot heemraad in het polderbestuur van het Hoornder Nieuwland op Texel, prov. Noordholland, B. Lap; tot gezwoeren bij de Breede Watering, bewesten Yerseke, prov. Zeeland, J. Glerum Pz.; tot dijkgraaf van den polder Leendert-Abraham, prov. Zeeland, J. de Looff; tot beheerder van den polder Verbrande-Man, gemeente Zierikzee, prov. Zeeland, jonkh. W. M. H. de Jonge; tot beheerder van Henrietta-polderij, gem. Zierikzee, prov. Zeeland, jonkh. W. M. H. de Jonge; tot hoogheemraad in het college van de Rhenensche Nude en Achterbergsche hooilanden, prov. Utrecht, D. Sandbrink; tot heemraad van het 7de dijk-district der prov. Overijssel, J. Kattenwinkel, en tot dijksgedeputeerde in het bestuur van Wijmbrideradeel c. a., contributie zeedijken, de steden Sneek en Ylst daaronder begrepen, prov. Friesland, A. J. Breeuwma.

— De voorstelling in den Koninklijken Franschen schouwburg alhier zal donderdag den 22 dezer bestaan uit de comédie *Ceinture d'or*.

Staten-Generaal.

TWEDE KAMER. — Zitting van dinsdag 20 november.

Aan de orde is de voortzetting der beraadslagingen over hoofdstuk III der Staatsbegrooting (*Departement van Buitenlandsche Zaken*) voor 1856. De nog ter behandeling overig zijnde artikelen worden achtereenvolgens aangenomen na eenige discussie over artt. 6 en 15.

Bij art. 6 merkt de heer Bieruma Oosting op dat de consulaire agent te Melbourne, zeker buiten weten des Ministers, somtijds misbruik van zijn gezag maakt door hoogere ongeden dan volgens het tarief in rekening te brengen. — De heer L. D. Storm wenscht verklaring nopens den post van consul-generaal te New-York en vraagt wie de tegenwoordige titularis is; hij grondt die vraag hierop, dat in het *Handelsblad* van 18 augustus II. een brief voorkomt uit New-York, door Nederlanders aldaar wonende geschreven, waarin de benoeming van den consul aldaar bestempeld wordt met den naam van: „onwaardige keuze.” — De Minister van Buitenlandsche Zaken antwoordt den heer Oosting, dat er te Melbourne een commercieel agent bestaat en dat aan hem de nakoming is opgelegd van een bepaald tarief; hetgeen is bijgebragt, is ook den Minister ter oore gekomen, maar hij kan zich daaromtrent nog niet uitlaten, hij zal dien agent thans deswege noch veroordeelen, noch verdedigen, maar dit kan hij mededeelen, dat er instructien zijn gegeven om van het tarief niet af te wijken. In antwoord op de vraag van den heer Storm, zegt Z. Exc., dat de tegenwoordige titularis door den Koning op zijne voordragt is benoemd; het is een zeer achtenswaardig man, namelijk de heer R. C. Burlage. Wat nu het artikel in het *Handelsblad* betreft, Z. Exc. heeft dit niet gelezen, maar hij verzoekt dat men niet gelieve af te gaan op dergelijke berichten. De benoemde is, hij herhaalt het, een hoogst achtenswaardig man, hij is aanbevolen door de meest gesachte handelshuizen van Amsterdam en Rotterdam, en hij moet dus vooraf zeggen, dat de aantijgingen onjuist en verdraaij zijn. Om zoo iets goed te maken, moet men de feiten preciseren. — De heer Storm wil niets afdingen op de achtenswaardigheid van den persoon door den Minister genoemd; zijne bedoeling was alleen den Minister attent te maken op de omstandigheid, dat men die benoeming bestempelde met den naam van: „onwaardige keuze.” — De Minister van Buitenlandsche Zaken zegt, dat, nu hij weet dat er zoodanige beschuldiging bestaat, hij zich dat nummer van het *Handelsblad*, waarin die brief voorkomt, zal laten voorleggen. — De heer Bieruma Oosting merkt nog op, dat die commercieel agent te Melbourne den titel aanneemt van consulaire agent, en dat hij als zoodanig regten heeft. — De Minister van Buitenlandsche Zaken zegt, dat hij zich aan dit punt zal laten gelegen liggen en het zal onderzoeken.

Bij art. 15 geeft de heer van Hoëvell te kennen, dat hij, gelijk vroeger, ook nu tegen dit artikel, waarin eene som voor geheime uitgaven wordt uitgetrokken, zal stemmen. — De Minister van Buitenlandsche Zaken merkt op dat, indien het waar is, dat een Minister van Buitenlandsche Zaken geheime uitgaven te doen heeft, omdat hij die niet vooraf kan bekend maken, daaruit dan ook volgt, dat hij de bevoegdheid moet hebben om naderhand daarvan ook geene opgave te doen; want anders is het toch hetzelfde. Men heeft die uitgaven noodig voor wetenswaardige bijzonderheden uit het buitenland en men kan daaromtrent niet in mededeelingen treden. De toekenning der som is een vertrouwen aan den Minister geschonken, en ieder lid, dat denkt dat de Minister die som tot andere doeleinden bezigt, moet het artikel afstemmen. Niet alleen door zijne voorgangers, maar ook door hem is van die gelden gebruik gemaakt op eene wijze waarvoor hij niet wil uitkomen, maar de Koning kent die uitgaven, want de Minister doet daaromtrent eene voordragt aan den Koning en de Minister wordt door een Koninklijk besluit gedechargeerd. — De heer van Hoëvell antwoordt dat bij hem bij deze uitgaven geen sprake is van vertrouwen; hij wenscht dat er ten minste naderhand verantwoording van het gebruik dier gelden geschiede. — De heer van Zuylen van Nijvelt hecht aan het medegedeelde door den Minister, maar hij hecht ook aan zijne eigene ondervinding, en deze zegt hem dat, ofschoon die post op zijne begrooting voorkwam, hij in 6 maanden tijds voor geen enkele cent over dien post beschikt heeft. — De heer van Bosse merkt op, dat ook op het XIIde hoofdstuk voor geheime uitgaven beschikt wordt; daar nu ook de Minister van Buitenlandsche Zaken over dit hoofdstuk kan beschikken, dan vraagt hij waarom er dan nog op de afzonderlijke hoofdstukken posten voor geheime uitgaven voorkomen. — De Minister van Buitenlandsche Zaken erkent dat de heer van Zuylen, gedurende zijn beheer, geen gebruik van dié gelden heeft gemaakt, maar dit beheer liep slechts over 5 maanden. — De heer van Eck is tegen het artikel, omdat er van de uitgaven geene verantwoording aan de Wetgevende Magt wordt gedaan. — De heer Mackay wil, bij verwerping van het artikel, daarin niet hebben gezien eene kwestie van wantrouwen, maar daarentegen ook in de aanneming daarvan geen bewijs van vertrouwen. — Ten slotte wordt het artikel aangenomen met 42 tegen 21 stemmen.

Het geheele hoofdstuk III wordt daarna met 47 tegen 16 stemmen aangenomen; tegen stemmen de heeren van

der Veen, van Bosse, Hugenholtz, de Lom de Berg, Thorbecke, Jaspers, van Eck, Anemaet, van Zuylen, Duillert, Storm, Hengst, Sloet, van der Linden, Strens en van Hoëvell.

Daarop worden de algemeene beraadslagingen geopend over hoofdstuk IV (*Departement van Justitie*).

De heeren van Reede van Oudshoorn, Zijker, Mackay en van Lynden brengen eenige opmerkingen in het midden, welke door den Minister worden opgenomen, waarom zij hier achterwege kunnen worden gelaten.

De Minister van Justitie beantwoordt achtereenvolgens de gemaakte opmerkingen. 1º, de eerste aanmerking betrof de kosten van het Departement van Justitie. Het is zijn doel niet om hier in eene discussie te treden over een moeilijk vraagpunt van constitutioneel Staatsregt. Maar er is een punt waarover men het toch wel eens zal zijn, namelijk, dat de Regering in de verdeling der algemeene som van het artikel geheel vrij is, zoo zij maar binnen de grenzen van het artikel blijft. Men zeide dat de bezoldiging der ambtenaren bij maatregel van algemeen bestuur moest worden geregeld, maar dat is practisch niet wel uitvoerbaar; het zou leiden tot vermeerdering van bezoldiging en vermindering van invloed, dien het hoofd van het departement op al zijne ambtenaren moet hebben; er zou bovendien telkens verandering in dien regel moeten komen, naar gelang soms de eene afdeling meer dan de andere met werkzaamheden bezwaard is. — 2º, de tweede opmerking betrof de kleeding der geregtadienaars. De opmerking is juist, dat die zaak op verschillende wijze is geregeld. Maar wat de Rijks politie betreft, acht hij het billijk dat die kosten door het Rijk worden voldaan en daarin zal nu kunnen worden voorzien. Het is hem aangenaam te hebben vernomen, dat de achtereenvolgens genomen maatregelen omtrent de Rijks politie goede vruchten hebben gedragen; hij weet dat het aan aanmerkingen over die politie niet ontbreekt, maar hier is ook het spreekwoord waar: dat meermalen de wijste stuurder aan wal staan. — 3º, is er aanmerking gemaakt dat de procureurs-generaal belast zijn met het toezigt op de Rijks politie. Z. Exc. gelooft dat het goed is, dat het oppertoezicht over de politie in de provincien bij de procureurs-generaal berust; bij ons is de politie altoos beschouwd als een onderdeel van de justitie en daaraan de hand gevende. — De 4de opmerking betreft de tegemoetkoming aan de ambtenaren, belast met het openbaar ministerie bij de kantongeregten. Dit wordt zooveel mogelijk gedaan, maar alleen als tegemoetkoming. Maar om nu een voorstel te doen om hen te beloonen, die waarschijnlijk niet tot officier van politie zullen benoemd worden, dit vindt Z. Exc. verkeerd en dat zou als het ware de vrije keuze prejudiciëren. — 5º, wat de kleine onkosten bij de regterlijke collegien aangaat, daarin tracht Z. Exc., gelijk in alles, regtvaardig te zijn; de regeling daarvan zal, wanneer de nieuwe wet op de regterlijke organisatie tot stand komt, een onderwerp van onderzoek uitmaken. — 6º, wat de bewaarplaats der archieven van de gemeenten bij de regbanken betreft, de schifting daarvan zou veel bezwaar in zich hebben; maar buitendien, de afschriften van acten aan particulieren moeten een authentiek karakter hebben; de meeste der gemeentebesturen zouden er ook niet zoo zeer op aandringen, want zij zouden er de nieuwe bewaarplaatsen voor moeten aanleggen. — erkent Z. Exc. dat de gebouwen voor de kantongeregten op sommige plaatsen zeer ongeschikt zijn en dat het zeer moeilijk is daarin te voorzien; hij gelooft dat eene behoorlijke voorziening eerst na eene nieuwe regterlijke organisatie zal kunnen plaats hebben.

De heeren ter Bruggen Hugenholtz en van Eck brengen vervolgens nog eenige bezwaren in het midden.

De Minister van Justitie antwoordt den heer Hugenholtz dat hij toegeeft dat de algemeene post voor tractementen verleden jaar door de Kamer met f 1000 is verminderd en hij weet dat daarbij de bedoeling was om één tractement van één ambtenaar te wijzigen. Maar het is verkeerd te zeggen, dat na die stemming de Minister het tractement voor dien ambtenaar op f 5000 zou hebben voorgedragen; dit is zoo niet; voor de beslissing van deze Kamer was er reeds een Koninklijk besluit, waarbij het tractement van den secretaris-generaal met f 1000 werd verhoogd; het besluit zou dus hebben moeten worden ingetrokken, en de Minister zou op zijn eigen rapport hebben moeten terugkomen. Nu is hij Minister niet van het gevoelen van hen, die een zedelijke dwang op den Koning zouden willen uitoefenen, om op een eenmaal genomen besluit terug te komen. Wat het werk zelf bij zijn departement betreft, wijst Z. Exc. bij voorbeeld op het vele werk omtrent de geregtskosten; men verbeelde zich niet, dat bij het Departement van Justitie zoo maar alles door klerken kan geschieden. In antwoord op den heer van Eck, die gesproken heeft tegen het stelsel van partiële regeling en verbetering, zegt Z. Exc. dat hij meent, dat de zaken het best gaan als men die voet voor voet behandelt; dat is het stelsel van *reforme*; het andere, om alles in eens omver te werpen om tot eenheid te komen, dat is het stelsel van revolutie en dat is misschien het stelsel van den spreker, dien hij thans beantwoordt. Overigens heeft de Kamer bij onderscheidene gelegenheden dat stelsel gewild en goedgekeurd en hij kan de verzekering geven, dat dit zeer goed werkt.

De heeren ter Bruggen Hugenholtz en van Eck komen nader op hunne gevoelens terug, waarna de algemeene beraadslagingen gesloten worden.

Art. 1 wordt zonder discussie aangenomen.

Art. 2 geeft tot langdurige woordenwisselingen aanleiding. — De heer van Eck stelt, met het oog op het vorige jaar gebeurde nopens het tractement van den secretaris-generaal, voor, deze afdeling met f 1000 te verminderen. — Verscheiden leden en de Minister van Justitie voeren het woord over dit amendement, hetwelk ten slotte wordt verworpen met 42 tegen 21 stemmen, waarna art. 2 wordt aangenomen.

Vervolgens wordt de zitting tot morgen gescheiden.

's GRAVENHAGE den 31 november.

Het heeft den Koning behaagd bij besluiten van heden aan den heer mr. A. J. Duymaer van Twist, op zijn verzoek, te verleenen eervol ontslag als gouverneur-generaal van Nederl. Indië, onder dankbetuiging voor de vele in die betrekking door hem aan den Lande bewezen belangrijke diensten; den heer Duymaer van Twist voornoemd te benoemen tot kommandeur der orde van den Nederlandischen Leeuw; — tot gouverneur-generaal van Nederl. Indië te benoemen den heer Ch. F. Pahud, thans militair

van koloniën, den heer *Pahud* voornoemd, met ingang van den 1 januarij 1856, eervol te ontslaan als minister van koloniën, onder dankbetuiging voor de vele goede en belangrijke diensten, in die betrekking aan Z. M. en aan den Lande bewezen; — tot minister van koloniën, met ingang van den 1 januarij 1856, te benoemen den heer *P. Myer*, lid van den Raad van Nederlandsch Indië. — De heer *A. J. Curabain*, thans directeur in het gesticht voor krankzinnigen alhier, is tot kamerbewaarder bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal benoemd.

Staten-Generaal.

TWEDE KAMER. — Zitting van woensdag 21 november.

In deze zitting is ingekomen eene Koninklijke boodschap, ten geleide van een wetsontwerp tot regeling van het fonds wegens den koop prijs der domeinen over den jare 1855. — Verzendend aan de afdeelingen.

Aan de orde is de voortzetting der beraadslagingen over hoofdstuk IV der Staatsbegroting voor 1856 (*Departement van Justitie*).

De nog te behandelen overig gebleven artikelen worden achtereenvolgens goedgekeurd, na eenige discussie over verschillende artikelen. Bij art. 10 (tractementen van de gerechtsdienaars) wordt opgemerkt, dat de bezoldiging van die ambtenaren, welke f 350 bedraagt, te gering is. Bij art. 13 maakt de heer van *Reede van Oudsthoorn* aanmerking op het in het oog loopend verschil van bezoldiging der auditeurs-militair. Bij art. 17 uit de heer *Hoynek van Papendrecht* de meening dat de inrigting der politie hier te Lande nog te wenschen overlaat, terwijl de heer *Strom* klaagt over de politie ten platten lande. Bij art. 21 spreekt de heer *Elout* over het besluit tot uitzetting van de *Geest*, hetwelk hij afkeurt omdat het op veronderstelling gegrond is. Bij art. 24 vestigt de heer *Strom* er de aandacht op, dat in de huizen van arrest geenerlei godsdienstoefening plaats heeft. Bij art. 28 spreekt de heer *Westerhoff* over de min voldoende voeding der gevangenen. Bij art. 35 wijst de heer van *Deinse* op de noodzakelijkheid van den aanbouw van een nieuw huis van arrest te Goes.

De Minister van Justitie zet, in antwoord op de aanmerking nopens de uitzetting van de *Geest*, op den voorgrond, dat dit het eerste voorbeeld van de uitzetting eens vreemdelings was; dit bewijst al dadelijk voor onze groote gastvrijheid. Maar Z. Exc. deelt ook een overzigt van de felten mede. De *Geest* hield openbare lezingen; het geheele publiek werd uitgenoodigd die tegen retributie bij te wonen; zij hebben o. a. te Schiedam plaats gehad en zooveel is nu zeker, dat op dat zelfde tijdstip de geheele gemeente in onrust was geraakt; hij kan er bijvoegen dat ook in andere plaatsen zich onrustige bewegingen vertoonden als die lezingen zouden gehouden worden, zoodat de politie gevorderd werd om tegen de verstoring van de orde te waken. De lezingen bragten dus zekere onrust in den Lande te weeg. Maar er gebeurde meer: twee hoofden van de regterlijke magt en van de politie schreven den Minister, dat, zoo men de toneelen van Schiedam ook niet elders wilde zien ontstaan, die vreemdeling het Land moest worden uitgezet; ja ook het hoofd eener groote stad schreef den Minister hetzelfde en voegde er bij, dat, zoo die toneelen langer voortduurden, de rust niet bewaard kon worden, men moest daarbij wel op, dat de drie briefschrijvers waren Protestanten. En wie was nu die vreemdeling? Een voormalig R. K. priester, die van dat gewaad in België misbruik had gemaakt om eene reeks van oplichterijen te plegen. De Minister begreep dus dat deze slecht aangeteekende vreemdeling, die overal waar hij zich bevond moeilijkheden berokkende, beter deed het Land te ontruimen. Z. Exc. heeft eerst getracht den man te bewegen vrijwillig het Land te verlaten, en wat was nu zijn antwoord? Hij wilde van de zaak eene speculatie maken, en hij schreef aan den Koning en aan den Minister dat hij genoodigd was aan de uitnoodiging te voldoen, mits men hem f 1500 betaalde. Nu had de Minister, als hij misbruik der geheime politiegelden had willen maken, al het geschrift dat later gevolgd is kunnen voorkomen, maar hij heeft die propositie beantwoord met den last, om den man het Land te doen ontruimen.

Daarna wordt het geheele hoofdstuk in omvraag gebracht en aangenomen met 53 tegen 9 stemmen; tegen stemmen de heeren *van Hoëvell*, *van Eck*, *Hoynek van Papendrecht*, *Duller*, *van Zuylen van Nyevelt*, *Thorbecke*, *ter Brugge*, *Hugenholtz*, *L. D. Storm* en *van der Linden*.

Daarop worden de algemeene beraadslagingen geopend over hoofdstuk V (*Departement van Binnenlandsche Zaken*).

De heer van *Aerlaken* betoogt het noodzakelijke van de uitgaven in te krimpen, ten einde het deficit te dekken waarmede de begroting sluit. Hij meent dat op dit hoofdstuk inkrimping mogelijk is en wijst daarbij op de posten voor den aanleg van sluizen te Dalem, op de nieuw aangevraagde subsidien ten bedrage van f 80,000, op de som voor de Akademie te Delft en op de subsidie van f 4000 voor het standbeeld van *Laurens Coster*; zoo althans niet eenige dezer posten vervallen, zal hij noodzaak zijn tegen het hoofdstuk te stemmen.

De heer van *Nispen van Sevenaer* wijst op de berigten nopens de gebreken aan de brug bij Westervoort en vraagt aan den Minister of hem iets bekend is dat de bedoelde brug niet solide is, en zoo ja, welke inlichtingen hij daaromtrent geven kan en of er veel tijd tot herstel noodig zal zijn.

De heer van *Goltstein* zal van nadere inlichtingen doen afhangen, of hij zijne stem zal geven aan de groote sommen voor rivierwerken.

De heer *Thorbecke* brengt eenige beschouwingen in het midden nopens de reeds toenemende verhooging der uitgaven voor het Departement van Binnenlandsche Zaken, hetwelk hem leidt tot aandrang op zuinigheid. Verder bespreekt hij de bezoldiging der ambtenaren en verklaart zich tegen eene verhooging der bezoldigingen in het algemeen, veeleer is hij voor eene tijdelijke tegemoetkoming bij duurre als anderzins. Vervolgens zegt hij het wenschelijk te achten dat de gelden voor de sluizen te Dalem bij eene afzonderlijke voordragt worden aangevraagd. Eindelijk betoogt de spreker nog het nuttige van een spoorweg van 's Gravenhage naar Scheveningen en het noodzakelijke eener wet op het vervoer van landverhuizers.

De heer *Schimmelpenninck van der Oye* voert het woord met betrekking tot de vergelijkingen van eijndcijfers met vroegere begrotingen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken beantwoordt al de vorige sprekers, voor zooveel noodig zoo in het algemeen als ten opzichte der speciaal gedane vragen.

Wegens het vervogenderde uur worden de beraadslagingen daarna voor heden gesloten en de zitting tot morgen gescheiden.

In den loop der zitting is door de Vergadering bepaald dat aanstaanden woensdag zal worden opgemaakt de voordragt van kandidaten voor de twee vacatures in den Hoogen Raad der Nederlanden.

ROTTERDAM den 21 november.

Heden vierde de wel eerw. zeer geleerde heer dr. *J. Tideman* zijne 25jarige ambtsbediening als predikant bij de Remonstrantsche Gemeente te Rotterdam en werd zijn eerw. door eene commissie uit de genoemde Gemeente, zamengesteld uit de heeren *Mr. T. T. Gleichman*, *J. Oudemans Havelaar*, *Jan van der Hoop Jacz.*, *Jan van der Hoop Az.*, *F. Ruychaver*, *A. van Rijkevorsel Wz.*, *Joost van Vollenhoven* en *C. E. Piruly*, namens de Gemeente en eenige leden van andere gezindheden te Rotterdam, een aanzienlijk geschenk aangeboden, bestaande onder anderen als blijvend aandenken in eene fraaie pendule en candelabres. Gelijk bekend is, werd dr. *J. Tideman* op den 21 november 1830 als leeraar te Rotterdam bij de Gemeente ingeleid door professor *Ab. des Amorie van der Hoeven*, wiens plaats als hoogleeraar hij binnen weinige maanden gaat innemen.

— Men verneemt, dat door de Arrondissements-Regtbank te Dordrecht, voor de vacerende betrekking van kantonregter te diere stede, de volgende lijst van aanbeveling is opgemaakt: 1, *Mr. C. F. van der Brugge*, kantonregter te Loenen; 2, *Mr. A. N. van Pellecom*, griffier bij het kantongeregte te Dordrecht, en 3, *Mr. J. H. van Gennep*, kantonregter te Culenburg.

— De verkiezing van een lid der Provinciale Staten van Zuidholland, voor het hoofdkiesdistrict Leyden, ter vervulling der vacature, ontstaan door het overlijden van den heer *Mr. G. P. van Ousteren*, in welke betrekking hij in den jare 1859 zou hebben moeten aftreden, zal den 5 december e. k. plaats hebben. Indien eene herstemming mogt worden vereischt, zal deze den 19 december e. k. plaats grijpen.

— Gisteren heeft ten raadhuije te Amsterdam de herbesteding plaats gehad van het vernieuwen van balansen, gebinden en vallen van zeven ophaalbruggen aldaar, welk werk is aangenomen door den heer *G. G. van Kleeff*, voor de som van f 7300.

— Gisteren nacht ontstond brand te Amsterdam in de Elandstraat bij de Baangracht, waarbij een huis geheel en het daarnevens gelegen perceel voor het grootste gedeelte zijn uitgebrand, en de bewoners van het huis, waar de brand ontstond, met levensgevaar zijn gered. Dien zelfden nacht ontstond aldaar nog brand in eene schuur aan de Utrechtsche zijde, waarin steenkolen en turf opgeslagen waren.

— Eergisteren is de korenmoelen, staande aan het Westerbuiten te Edam, geheel afgebrand.

— Op de eergisteren te Arnhem gehouden vette beestenmarkt waren aangebragt 89 stuks vee. Er had weinig verkoop plaats; de prijzen bleven hoog.

— Van den 10 tot en met den 26 dezer zijn 9 runderen in de provincie Friesland aan de besmettelijke longziekte gestorven, en 37 door die ziekte aangetaste runderen voor rekening der eigenaars afgemaakt, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 januarij dezes jaars 1658.

— Door floreenpligtigen van de Hervormde gemeente te Terhorne is tot predikant beroepen de kandidaat *H. J. Frima*, van Groningen.

Door de Doopsgezinde gemeente van Huizing is tot predikant diere gemeente beroepen de heer *H. Cremer*, van Norden (Oostfriesland), proponent bij de Algemeene Doopsgezinde Societeit.

— De waterhoogte te Arnhem was den 20 dezer 1,15 el. De Rijnhoogte te Keulen was den 20 dezer 6 voet 4 duim Keulsch peil (6 voet 4 duim Rijnlandsch).

— De *Leydsche Courant* deelt een brief mede van een jong schepeling aan boord van het te Alblasserdam te huis behorend koopvaardijship *Voorwaarts*, gezagvoerder *G. F. Bus*, den 29 oktober jl. van het Nieuwe Diep vertrokken en bestemd naar Akyab op de kust van Arracan, in de Golf van Bengalen. Deze brief, gedagteekend den 1 dezer, meldt de volgende bijzonderheden omtrent de redding der bemanning van een Engelsch schip door de *Voorwaarts*, waarvan wij in ons nummer van 11. dingsdag reeds onder de zeetijdingen gewag maakten: „Zeillende in de Spaansche Zee, ontwaarden wij eene boot met vier schipbreukelingen, die wij inwachten en opnamen. Het bleek de manschap te zijn van den Engelschen schooner *Diamond*, bestaande uit den kapitein, den stuurman, den kok en een matroos. Deze schooner, met steenkolen bevracht, was lek en de pomp door het steenkolengruis onklaar geworden, zoodat het schip begon te zinken en de manschappen zich met de boot moesten redden. Eenigen leeftoet en water ingenomen hebbende, verlieten zij het schip; ook hadden zij hunne beste goederen, een lessenaar met papieren en een kompas geborgen, doch des nachts kregen zij eene stortzee, die hen noodzaakte alles over boord te werpen. Zoo zwierven zij vier dagen en nachten zonder eten of drinken rond. Een Engelsch schip, dat hen zag, wachte hen eene poos in, doch daar zij bijna niet voort konden, zette het koers en liet hen aan hun lot over, tot wij hen opnamen. De kok bleek reeds overleden te zijn; men had zijn lijk bewaard om in den uitersten nood tot voedsel te strekken. De anderen verklaarden dat zij het geen halven dag langer zouden hebben uitgehouden; nu kwamen zij door zorgvuldige verpleging weder bij. — Deze schepelingen zijn den 5 dezer door een Engelsch schip van de *Voorwaarts* overgenomen en in Engeland aangebragt.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 21 November.

OVERLEDEN: *J. M. Venroy*, vrouw van *L. T. Roemaat*, 70 j. — *B. W. Meulemans*, 26 j. — *G. P. Willemse*, d. 3 j. — *J. G. Erkens*, 16 j. — *B. de Groot*, 2 j. 3 m. BEVALLEN: *W. Eizenbroek*, geb. van Maastrikt, s. — *J. Jongste*, geb. Hoogenboom, s. — *A. M. de Zwart*, geb. van der Werf, s. GEHUWD: *A. Eriagaard*, weduwen, 46 j., met *J. Vermeulen*, wed. *G. J. van Oort*, 44 j. — *J. H. Kleeser*, wed. *W. J. J. met M. A. C. E. T. Alet*, wed. van *E. J. Boterman*, 55 j. — *J. L.*

Kremer, 41 j., met *H. Clavo*, wed. *J. G. Smits*, 41 j. — *H. J. May*, 23 j., met *M. J. van Schoonderloo*, 23 j. — *C. J. Kuypers*, 27 j., met *H. A. M. Gerritsen*, 24 j. — *H. J. Eshuys*, 23 j., met *M. C. Hunefeld*, 20 j. — *H. Huiswaard*, 22 j., met *C. J. Takkenberg*, 24 j. — *J. Mus*, weduwen, 51 j., met *E. Kloot*, 39 j. — *G. J. Spoor*, 23 j., met *G. C. W. Grimberg*, 23 j. — *J. C. Halmans de Jongh*, 24 j., met *A. Hooidonk*, 26 j. — *H. J. Spring*, 38 j., met *J. C. Gremmé*, 30 j. — *N. U. Petersen*, 25 j., met *M. Marshall*, 23 j. — *A. A. van der Heyden*, 28 j., met *G. Cnopus*, 30 j. — *A. v. Heel*, 32 j., met *M. Verhoeve*, 31 j. — *J. L. Paerl*, 22 j., met *E. Franzie*, 19 j. — *J. F. Klaass*, 31 j., met *N. de Bruin*, 30 j. — *A. van Woerkom*, 24 j., met *G. P. de Ruyter*, 23 j. — *C. de Jong*, 25 j., met *C. E. Schortemeijer*, 22 j. — *J. Loopuyt*, 33 j., met *M. van der Zon*, 27 j. — *A. Beheidt*, 31 j., met *M. C. Daniels*, 36 j. — *C. den Hartog*, 24 j., met *M. van der Stel*, 29 j. — *J. Rinck*, 34 j., met *J. Hessing*, weduwe *P. Kleinschmidt*, 43 j. — *E. F. de Cock*, 26 j., met *C. M. A. de Kuypers*, 28 j. — *H. Roest*, 26 j., met *M. J. H. Stephan*, 24 j.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING

van HUIZEN enz.,

in het Notarishuis te Rotterdam,

Woensdag 21 November.

Een 35/37 Aandeel in den *Wilhelmina-Polder*, nabij de stad Goes, provincie Zeeland. In trekgeld f 51,000.

N.º 1. Het dubbel Huis, gedeeltelijk ingerigt tot Likuurstokerij, Beneden- en Bovenhuis, en Erve, aan de oostzijde van den Opperf, wijk 6, n.º 52. In trekgeld f 9900.

N.º 2. Het Huis, waarin de Broodbakkerij wordt uitgeoefend, Bergplaatsen, Loodsen en Erve, in de Popperstraat, op den hoek van de Zwanestraat, wijk 5, n.º 83. In trekgeld f 3600.

N.º 3. Een Huis, met Tuin, Erve en Grond, aan den Coolingspel, wijk 15, n.º 301. In trekgeld f 3050.

N.º 4. Het Huis en Tuin, alsmede Huis, Erve en Grond, aan de Rottekade, aan het einde van de Karmelikhaven, wijk 15, n.º 1072. In trekgeld f 1025.

Het *Vinkelhuis*, Bovenhuis, Achterhuis, Pakhuis en Erve, aan de westzijde van den Opperf, met Overstammerden Gang tot achter aan de Verlaatsstraat, wijk 6, n.º 189. In trekgeld f 5450, daarboven f 1050, opgehouden.

Beetijdingen.

Nederland.

Van ROTTERDAM uitgeklaard *Leila*, W. J. Stafford, n. New York, en *Dorothea Henriette*, C. J. D. Hulshoff, naar Boston.

HELLEVOETSLOUIS 21 november. Gearriveerd de *Elys* (st.) van Hamburg; *Aline*, Jensen, van Gothenburg; *Maria Catharina*, Kiewit, v. Malmoe; *Dania*, Egholm, v. Nyborg; *Aukjen*, Temama, van Memel; *Cornelius Dasso Plior*, Borgman, van Stockholm; *Adolph*, Bolgang, van Sundswall; *Sibyl*, Nuttall, van Newcastle; *Syrenland* (st.) van Grimsby, en *Leyant* (st.) van Havre. — Vertrokken *Chery Chase* (st.) naar Newcastle; *Margrietha*, Jansen, n. Napels; *Louise*, Mackeprang, n. Dantzig, en *Holger Dansks*, Rasmussen, n. Newcastle. Voor gaas een fregat, dat n. Brouwershaven werkt, naam of nade onbekend. In het gezigt twee Eng. schooners en een Deensch jagt; de wind Z. O., mistig.

BRIELLE 21 nov. Vertrokken *Elizabeth*, Palmer, n. Stockton; *Rainbow* (st.), *Earl of Auckland* (st.) en *Giraffe* (st.), alle drie naar Londen; *Norfolk* (st.) naar Goolle, en *Irwell* (st.) naar Hull. De stoomboot *Batavier* is heden nacht wel in zee gekomen; de wind O. — O. ten Z. — O. Z. O.

MAASSLOUIS 21 nov. Vertrokken *Cornelia*, S. H. Hazewinkel, naar Pontreux; de wind O.

AMSTERDAM 21 nov. Volgens brief van kapitein D. Hofker, voerende het schip *Zaanstroom*, van Batavia naar Amsterdam, bevond hij zich den 5 oktober ter reede van St. Helena, en dacht den volgende dag de reis voort te zetten; alles wel aan boord.

TEXEL 20 nov. (O. Z. O.) Gearriveerd *Harlingen* (st.) en *Magnet* (st.), beiden van Londen; *Shincliffe*, Copperthwaite, van Sunderland; *Friendship*, L. J. Holstein, van Memel; *Anna Justina*, H. B. Smits, van Koningsbergen; *Castor*, R. R. de Jonge, van Dantzig; *Margrietha Hillechins*, R. S. Oostra, van Gothenburg; *Catharina*, Nleting, van Oostersioer, en *Elizabeth*, Pijbes, van Oudsoen. — Nog vertrokken *Wijlaart*, J. N. Mooi, naar Batavia; *Hendrika Justina*, E. T. Leeuwe, n. Konstantinopel, en *Cornelia*, A. R. Fortuin, naar Londen.

TEXEL 21 nov. Gearriveerd *Amazona*, Abbink, v. Havana. — Vertrokken *Koophandel*, de Boer, naar Macassar, en *Trident*, Janssen, naar Lagusya.

VRIJLAND 18 november. In de Vlieggronden is gestrand het Hanoversch kofschip *Nicoline*, kapit. *Bury*, met rogge van Norrköping naar Schiedam bestemd. Het volk is gered, doch het schip zal weg zijn. Men is bezig met schuiten lading en tuig te bergen.

VEERE 19 nov. Gearriveerd heden *Adolf Eduard*, G. T. Teensma, van Seaham naar Middelburg.

VLISSEINGEN 20 nov. Voor Antwerpen bestemd zijn alhier ter reede gekomen *Renske Hooltes*, Donema, en *Elizabeth*, de Vries, beiden van Koningsbergen.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

Te HAMBURG 17 nov. *Minerva*, Heydorn, van Amsterdam; 18 dito *Damia*, Heins, v. Rotterdam; *Janits*, Ulrichs, *Wijlaart*, Suk, en *Fran Trienise*, Evers, alle drie van Amsterdam. Te HAMBURG 16 nov. *Margrietha Alida*, Moesker, v. Londen, en *Gesina*, Koning, van Antwerpen. — Te STOCKHOLM 12 nov. *Orion*, Roelfsema, en *Margarietha*, Kwant, beiden v. Stettin. — Te CHRISTIANIA 9 nov. *Apollo*, Nickelsen, v. Amsterdam. — Te KOPENHAGEN 16 nov. *Fredrik Wilhelm*, Leerbeck, van Batavia.

Te FREDRIKSHAVN binnengeloopen 11 nov. *Nicoline*, Hansen, van Amsterdam naar Kopenhagen.

Vertrokken:

Van CETTE 13 nov. *Harmina Nepperus*, Brouwer, n. Hamburg. — Van BILBAO 14 nov. *Dankbaarheid*, Manneken, en *Portana*, den Breems, beiden n. Vlaardingen. — Van BORDEAUX 19 november *Hillechins*, Hoogboord, naar Antwerpen. Van PILLAU 16 nov. *Jacob Syms*, Schut, en *Jelina*, Scherpbier, beiden naar Londen, *Albortina Edzina*, Naitje, naar Leith, en *Argo*, Koster, n. Engeland. — Van MEMEL 14 nov. *Sophia*, Hansen, naar Sevilla.

Het schip *Helena Catharina*, kapit. G. de Boer, van Galatz naar Rotterdam, is den 9 november met schoon dek, overgeworpen lading, verlies van zeilen en meer andere schade te PORT MAHON binnengeloopen, hebbende op de hoogte der Balearische Eilanden, gedurende elf dagen, hevige stormen doorgestaan.

In de SOND aangekomen: 15 nov. *Koophandel*, Valkenier, van Vlaardingen naar Stockholm, en *Annegina*, Dekker, van Memel n. Leith; — 16 dito *Janitsa Ikina*, Lever, van Koningsbergen naar Hull; *Premier*, Kröger, van Rotterdam naar Stettin, en *Roelina*, Gezina, Roelfsema, van Koningsbergen naar Antwerpen.

Engeland.

Te GRANGEMOUTH gearriveerd 16 novemb. *Anna Margarietha Adriana*, Stenger, van Leith. Van HULL vertrokken 17 nov. *Johanna Marchina*, Koning, op avontuur. Van NEWCASTLE uitgeklaard *Riska*, Pulster, naar Amsterdam, *Janitsa*, Olthoff, naar Kampen, *Maraden*, Smith, *Blossom*, Oliver, en *George IV*, Walker, alle drie n. Rotterdam. Van SHIELDS vertrokken 17 nov. *Progress* naar Rotterdam en *Whitby* naar Schiedam.

Bij ST. ALBANSHOOFD zeilende 16 nov. *Pictura*, R. J. D. Scholten, van Amsterdam naar Batavia. — Bij WIGHT 18 nov. *Bentam*, B. G. van den Bolck, van Padang n. Rotterdam. — Bij de SINGELS 18 nov. *Elizabeth & Johanna*, Kamminga, van Zierikzee naar Rangoon.

Te DOUVRES binnengeloopen 19 nov. *Anna Maria Henriette*, G. Zwanenburg, van Santos naar Hamburg; alles wel aan boord.

Gepreaid:

Den 22 september, op 14 pr. 25. en 8 pr. W.L., *Mary Hill*, *Albion*, v. Southampton naar Amsterdam.

